

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-713

31.8.2022

If Skadeforsikring NUF

Lystbåt/fiskebåt

Skade på kalesje under transport – tilfeldig og plutselig ytre hendelse.

Sikrede transporterte en lystbåt på landevei. Båten hadde påmontert havnekalesje som var festet i båten vindskjerm. Etter en tid i fart blåste vindskjerm og kalesje av og ut av veibanen. Ifølge sakkyndig skyldtes dette oppdrift og rykk og napp i havnekalesjen, samt manglende vedheft mellom topplisten på vindskjermen der kalesjen var festet mot glasset og underdelen. Manglende vedheft skyldtes, ifølge sakkyndige, båten konstruksjon og alder. Sikrede krevde erstatning for skadene på kalesjen under båten kaskoforsikring og viste til at skaden skyldtes en tilfeldig og plutselig ytre hendelse. Sikrede anførte at det var urimelig å forvente at han som sikret skulle ha kunnskap om at innfestingen var dårlig, og at den ikke ville tåle den planlagte turen. Selskapet avslo kravet og begrunnet dette med at skaden ikke skyldtes en tilfeldig og plutselig ytre hendelse. Det viste til at vindpress under fart ikke var uventet og derfor ikke tilfeldig, dernest at hendelsen skyldtes dårlig innfesting på grunn av alder og var derfor ikke en plutselig og ytre hendelse. Nemnda kom til at skaden på kalesjen var dekningsmessig da den skyldtes en tilfeldig og plutselig ytre hendelse.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 50 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på båtkalesje.

Sikredes transportforsikring har følgende vilkår:

Hvor forsikringen gjelder

(...)

Forsikringen gjelder på land og vann, ved opptak og sjøsetting, samt under transport og lagring

(...)

4. Hvilke skader dekkes

(...)

Kaskoforsikring Dekker skader som har oppstått plutselig som følge av:

- ...
- Annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse.
- I tillegg til dekninger nevnt i 4.3 delkasko-forsikring.

(...)

5. Hvilke skader dekkes ikke

5.1. Generelle unntak

(...)

- Den del av skaden som skyldes materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Dog erstattes følgeskaden dersom årsaken til skaden faller inn under punkt 4.2 - 4.4.

Sikredes skademelding anga skadedato 5.10.21 og beskrev skaden slik:

Båten ble kjørt på henger på E18 i ca. 80km i timen da topplisten på vindskjermen blåste av og ødela kalesje og vindskjerm.

(...)

Vin[d]skjermen tålte antageligvis ikke den høye hastigheten med kalesje påfestet.

Etter befaring den 12.10.21 utarbeidet selskapets sakkyndige en skaderapport hvor reparasjonskostnaden ble satt til ca. kr 50 000. Det hitsettes fra vurdering av skadeårsak og omfang:

Skadeårsak/hendelsesforløp: Under transport av båten på båthenger i en fart av ca 80 km så løsner topplisten av vindskjerm med fastkneppet havnepressening, denne rives da løs av bakre innfestninger mot skroget og havner utenfor veibanen. Årsak til hendelsen skyldes manglende vedheft mellom topplisten på vindskjerm mot glass/underdel, da disse komponentene i hovedsak er montert sammen i en kombinasjon av gummilister under trykk mot profil som har redusert vedheft som følge av alder. Havnekalesje vil skape en oppdrift under kjøring i noe større hastighet og være en faktor til at det blir belastninger på topplisten av vindskjermen i form av noe "rykk og napp". Vindskjermen er ikke sammensatt med nagler eller innliminger som sikrer komponentene fra å løsne ved større belastninger, slik er den originalt produsert fra verft. Vindskjermen dekker et område på ca 60-70 % av havnekalesjen hvor alle innfestninger er kneppet mot topplisten av vindskjermen og ikke ned mot skroget.

Skadeomfang: Det er skader på vindskjermens toppliste med innvendig håndrekke, havnekalesje samt akterrekke SB og BB side beskrevet under bildevedlegg. Alle glass i vindskjermen er uskadet etter hendelsen og kan benyttes videre.

Beskrivelse av reparasjon: Vindskjerm må utbedres ved at toppliste og indre håndrekke fabrikkres og lages ved Ertec. Havnekalesje er strukket og har flere rifter etter hendelsen, denne er av nyere dato og må produseres ny. Akterrekke BB og SB side må repareres da disse er deformert og skadet under hendelsen, bakre del av vindskjerm er festet i disse via innvendig håndrekke. Kalkyle er kun foreløpig kalkulert ut fra synlige skader og estimat ved verkstedet, her med forbehold om korrigeringer etter endelig demontering av skadeområdet.

Selskapet avslo krav om erstatning den 15.10.21 og begrunnet dette med at skaden ikke var dekket under forsikringens farebeskrivelse, og at den heller ikke var inntruffet plutselig og tilfeldig. Det var ikke tilfeldig at kalesjen blåste av når farten var 80 km/t.

Sikrede klagde samme dag og anførte at denne skaden definitivt oppstod ved en plutselig og ytre hendelse, og at den også var tilfeldig. Sikrede viste videre til at det var urimelig å forvente at han som sikret skulle ha kunnskap om at innfestingen var dårlig, og at den ikke ville tåle den planlagte turen. Sikrede opplyste videre at sjåføren var kjent med denne type båter, og så ikke på dette som en risiko. Sikrede viste herunder til at selskapet som hadde mye kunnskap om båtskader burde tatt dette med i risikoberegningen og heller unntatt skade på båter over en viss alder.

Selskapet avslo kravet på nytt, og sikrede klagde til selskapets kundeombud den 18.1.22 hvor han tilføyde:

Først og fremst så mener jeg at når man kjøper en kasko forsikring, og attpåtil den dyreste dere tilbyr, så gjør man det for å redusere privat risiko ved uhell. Det at If da velger å ikke engang delvis dekke denne hendelsen fører til et tillitsbrudd mellom meg som forsikringstaker og dere som forsikringsselskap. Det gir et inntrykk av dere er en aktør som søker å vri seg unna der det er mulig og at jeg ikke kan regne med at jeg får den risiko reduksjonen jeg ønsket å kjøpe. Da jeg kjøpte forsikringen, som da dekker "annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse", så forventer jeg som kunde at alt av uhell som ikke er forårsaket av meg (og kanskje til og med uhell som ER forårsaket av meg) blir dekket av forsikringen – det er jo en kasko forsikring.

(...)

Når det kommer til selve begrunnelsen for avslaget, så benyttes det en taktikk som går ut på å redefinere hva som er "plutselig" og "ytre". Hvis ikke det at topplisten med kalesje plutselig blir revet av, forårsaket av sterk vind mens man transporterer båten er en «annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse» hendelse, så må man jo begynne å lure på hva annet som ikke regnes som "plutselig, tilfeldig ytre" hendelse av If forsikring. Båten ble kjørt i over 100km før dette skjedde. ... hos ... har jobbet med Windy båter i over 20 år, og har blant annet kjørt en like gammel Windy 7800 fra Marbella til Oslo i høyere hastighet uten problemer – han hadde aldri opplevd noe lignende før - dette kan han skriftlig bekrefte.

Selskapet opprettholdt sitt standpunkt i e-post fra 18.2.22 og føyde til at:

Årsaken til at skaden skjedde, at vindskjermen løsnet, var vindpress under frakt av båten fra O. til A. Vindpress er å anse som en ytre påvirkning, men kan neppe anses å være verken tilfeldig eller plutselig. Tvert imot synes det svært påregnelig med luftmotstand og vindpress når båten fraktes på henger i høy fart.

Når det gjelder kravet i vilkåret om tilfeldig, plutselig ytre påvirkning må altså skaden ha oppstått som følge av både tilfeldig og plutselig ytre påvirkning. Ut fra vurderinger fra Finansklagenemnda, innebærer begrepet "tilfeldig" at det er den ytre påvirkningen som objektivt sett skal fremstå som uventet. Det var uventet at vindskjermen løsnet, men den løsnet ikke som følge av en uventet eller uforutsett årsak, slik kravet er i vilkåret. Vindpresset var ikke objektivt uventet.

Definisjonen av "plutselig ytre påvirkning", er som du forstår ingen språklig redefinisjon, men er helt vanlig praksis innen forsikring.

Saken ble klaget til Finansklagenemnda den 29.4.22.

Sikrede krever erstatning for skade på kalesjen og anfører at når man har den beste skadeforsikringen selskapet tilbyr, forventer man å være dekket mot "*annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse*" i tillegg til kollisjon, tyveri, hærverk. Sikrede viser til at "*annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse*" kan tolkes på mange måter, og at selskapet her har valgt å tolke dette i hans disfavør slik at det ikke trenger å dekke denne hendelsen.

Sikrede anfører også at det er urimelig å forvente at han som sikret skulle ha kunnskap om at innfestingen var dårlig, og at den ikke ville tåle den planlagte turen. Sikrede opplyste at sjåføren var kjent med denne type båter, og ikke så på dette som en risiko. Selskapet har mye kunnskap om båtskader og burde tatt dette med i risikoberegningen og heller unntatt skade på båter over en viss alder.

Selskapet avviser ansvar og anfører at forsikringen dekker "*annen tilfeldig, plutselige ytre hendelse*", og at denne skaden ikke tilfredsstiller vilkårenes krav. Selskapet viser herunder til at skaden skyldes to samvirkende årsaker - vindpress under transport, og manglende/reduisert vedheft på grunn av alder.

Selskapet viser til at vindpresset for å være "tilfeldig" må være "uventet", og ved transport av båt på landevei er det forventet luftmotstand og vindpress. Skaden er derfor ikke "*tilfeldig*". Selskapet viser videre til at manglende/reduisert vedheft har oppstått på grunn av alder, og at dette hverken er "plutselig" eller "ytre".

Selskapet anfører videre at da skaden skjedde, gikk selve kjøringen som planlagt, det var ikke noen spesielle forhold som påvirket eller forstyrret planlagt kjøring, og fører ble gjort oppmerksom på forholdet av andre veifarende. Selskapet anfører også at båtens konstruksjon med iboende svakhet på grunn av alder ikke taklet transport.

For nemnda har selskapet presisert at begrepet "tilfeldig" innebærer at den ytre hendelsen objektivt sett skal fremstå som uventet. Det anfører at forholdene under transporten objektivt sett var som andre sammenlignbare transporter, og vindpress var derfor ikke var tilfeldig. Til støtte for sin vurdering viser selskapet til FinKN 2010-033 og 2010-332.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på havnekalesje under transport av båt.

Sikredes forsikring omfatter bl.a. skade som følge av "*annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse*". Selskapet har anført at skaden ikke skyldes hverken tilfeldig, plutselig eller ytre hendelse.

Formuleringen "*plutselig*" tilsier at skaden må inntreffe raskt i motsetning til skader som utvikler seg over tid, men sier ikke hvor lang tid som kan godtas. Rettspraksis og langvarig nemndspraksis

har lagt til grunn at skade som skjer i løpet av én dag er plutselig, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006, 2020-654 og 2021-824. Slik saken er opplyst har vindskjerm med kalesje blitt revet av under en transport mellom O. og S. Medtrafikanter skal ha observert dette og gjort sjåføren oppmerksom på forholdet. Dette må regnes som en plutselig hendelse.

Formuleringen "tilfeldig" betyr at hendelsen må være upåregnelig eller uventet. Det er klart at formuleringen ikke kan omfatte den situasjonen at skaden er subjektivt påregnelig for sikrede som følge av uaktsomhet; dette reguleres uttømmende av fal. § 4-9, jf. f.eks. FinKN 2018-435 og Wilhelmsen, Forsikringsproduktet i skadeforsikring – noen utviklingslinjer i nyere nemndspraksis, Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett, 2019 s. 161 på s. 168. Spørsmålet er derfor om det objektivt sett er påregnelig at kalesjen blåser av når båten står på tilhenger i stor fart. En kalesje skal i utgangspunktet være så godt festet til båten at den tåler transport i stor fart. Sikrede har vist til at tilsvarende transporter er utført tidligere uten at noe lignende har skjedd. Nemnda kan ikke se at det er noe grunnlag for at hendelsen fremstår som objektivt påregnelig.

Formuleringen "ytre" hendelse betyr at hendelsen må være ytre i forhold til objektet som er dekket av forsikringen. Vindtrykk er en ytre faktor som omfattes av forsikringen.

Vilkårene har imidlertid unntak for:

- Den del av skaden som skyldes materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Dog erstattes følgeskaden dersom årsaken til skaden faller inn under punkt 4.2 - 4.4.

Unntaket gjelder "den del" av skaden som skyldes materialtretthet, mens "følgeskaden" erstattes. Nemnda forstår dette slik at den del av skaden som "skyldes" de nevnte farene er unntatt selv om en dekket fare har medvirket, mens "følgeskadene" erstattes i sin helhet.

Selskapets sakkyndige har vurdert skadeårsaken og omfanget slik:

Under transport av båten på båtenger i en fart av ca 80 km så løsner topplisten av vindskjerm med fastkneppet havnepressening, denne rives da løs av bakre innfestninger mot skroget og havner utenfor veibanen. Årsak til hendelsen skyldes manglende vedheft mellom topplisten på vindskjerm mot glass/underdel, da disse komponentene i hovedsak er montert sammen i en kombinasjon av gummilister under trykk mot profil som har redusert vedheft som følge av alder. Havnekalesje vil skape en oppdrift under kjøring i noe større hastighet og være en faktor til at det blir belastninger på topplisten av vindskjermen i form av noe "rykk og napp". Vindskjermen er ikke sammensatt med nagler eller innliminger som sikrer komponentene fra å løsne ved større belastninger, slik er den originalt produsert fra verft.

(...)

Skadeomfang: Det er skader på vindskjermens toppliste med innvendig håndrekke, havnekalesje samt akterrekke SB og BB side beskrevet under bildevedlegg. Alle glass i vindskjermen er uskadet etter hendelsen og kan benyttes videre.

Nemnda forstår vurderingen slik at topplisten på vindskjermen løsnet dels pga. materialtretthet i form av " redusert vedheft", dels pga. hastighet og vind. Skaden på vindskjermen er derfor delvis forårsaket av materialtretthet og unntatt fra dekning. Det er ikke fremlagt opplysninger som tilsier at kalesjen var rammet av noen av de farene som unntatt. Skaden på kalesjen fremstår da som en følgeskade av skaden på vindskjermen og er i så fall omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).